

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΤΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ (ΑΗΣ) ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΟ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ & ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ

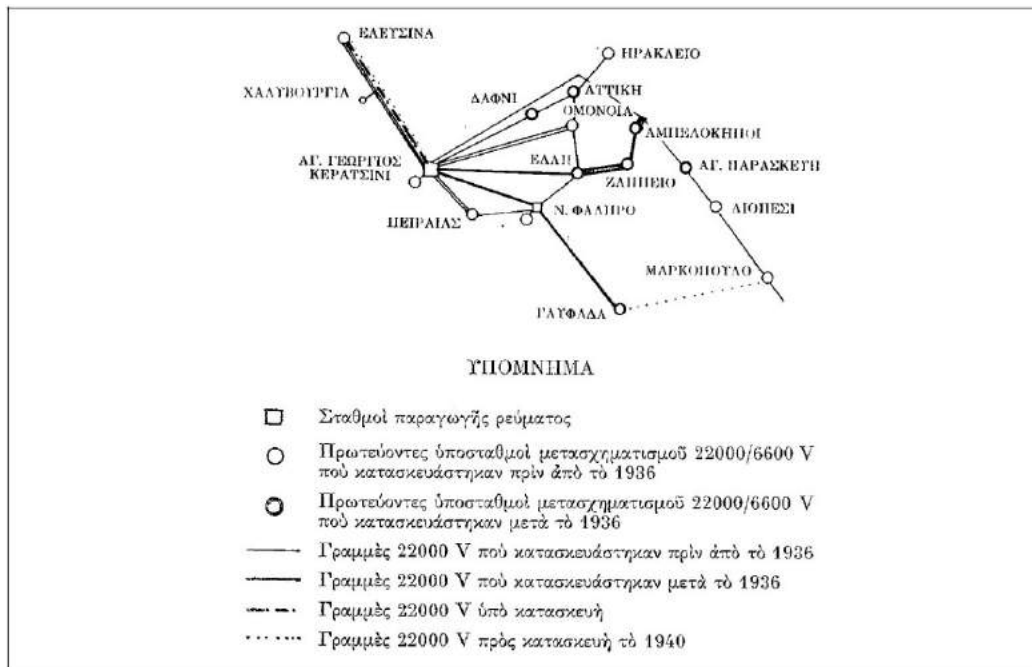
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο Ατμοηλεκτρικός Σταθμός στον όρμο του Αγ. Γεωργίου στο Κερατσίνι (Εικ.1) κατασκευάστηκε το 1927-1929, με σκοπό να συμπληρώσει τον υφιστάμενο Ατμοηλεκτρικό Σταθμό του Νέου Φαλήρου, ο οποίος αδυνατούσε να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες ηλεκτροφωτισμού/ηλεκτροδότησης Αθηνών και Πειραιώς. Πρόκειται για το μεγαλύτερο έργο της «Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας» και το τρίτο μεγάλο έργο κοινής ωφέλειας στην πρωτεύουσα.

Εικ. 1. Άποψη του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου από τη θάλασσα. **Πηγή:** <https://mlp-blog-spot.blogspot.com/2017/01/ahsagiougewrgiou.html>

Η συνολική ισχύς των ηλεκτροπαραγωγών μονάδων του έφτανε στα 45.000kW, τριπλασιάζοντας την παραγωγή, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η τροφοδοσία πληθυσμού 750.000 κατοίκων και των βιομηχανικών μονάδων της περιοχής (Εικ. 2). Ο ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου αποτέλεσε βασικό παράγοντα ανάπτυξης της βιομηχανίας στην Αττική και αναβάθμισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων της πρωτεύουσας.

Εικ. 2. Κύριες γραμμές μεταφοράς και πρωτεύοντες υποσταθμοί της Η.Ε.Α.Π. **Πηγή:** Ν. Παντελάκης/Τα κτίρια των πρώτων ηλεκτρικών εταιρειών κατά την περίοδο 1889-1940/50: ιδρυτικοί παράγοντες και σχεδιασμός. Γ. Χειρχαντέρη.

Σημαντικός σταθμός στην ιστορία του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου ήταν η «Μάχη της Ηλεκτρικής» στις 13 Οκτωβρίου το 1944, όπου οι αντιστασιακές οργανώσεις του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ με την υποστήριξη ένοπλων πολιτών της περιοχής του Κερατσινίου και εργατών του εργοστασίου απέτρεψαν την ανατίναξη του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού από τους αποχωρούντες Γερμανούς κατακτητές (Εικ. 3).

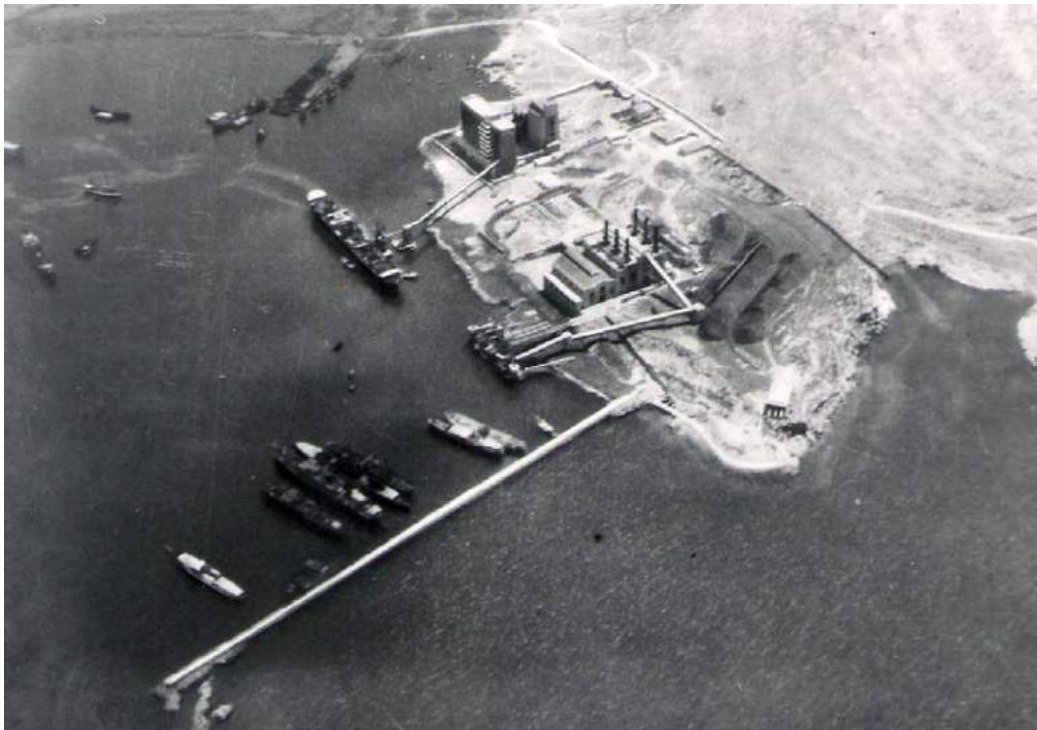

Εικ. 3. Η «Μάχη της Ηλεκτρικής» το 1944. **Πηγή:** <https://www.mixanitouxronou.gr/i-krisimi-machi-tis-ilektrikis-sto-keratsini-pou-empodise-tou-germanous-na-vithisoun-sto-skotadi-tin-attiki-enopli-tou-elas-kokkinias-me-tin-voithia-stratioton-ke-katikon-trepoun-se-figi-tous-sampote/>

Όμως, η λειτουργία του σταθμού αποτέλεσε μια σημαντική αιτία ρύπανσης της περιοχής, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των όμορων περιοχών. Συνεπώς, βασικό αίτημα της τοπικής κοινωνίας υπήρξε η διακοπή της λειτουργίας του ΑΗΣ, γεγονός που πραγματοποιήθηκε το 1981, μπαίνοντας σε καθεστώς «ψυχρής εφεδρείας».

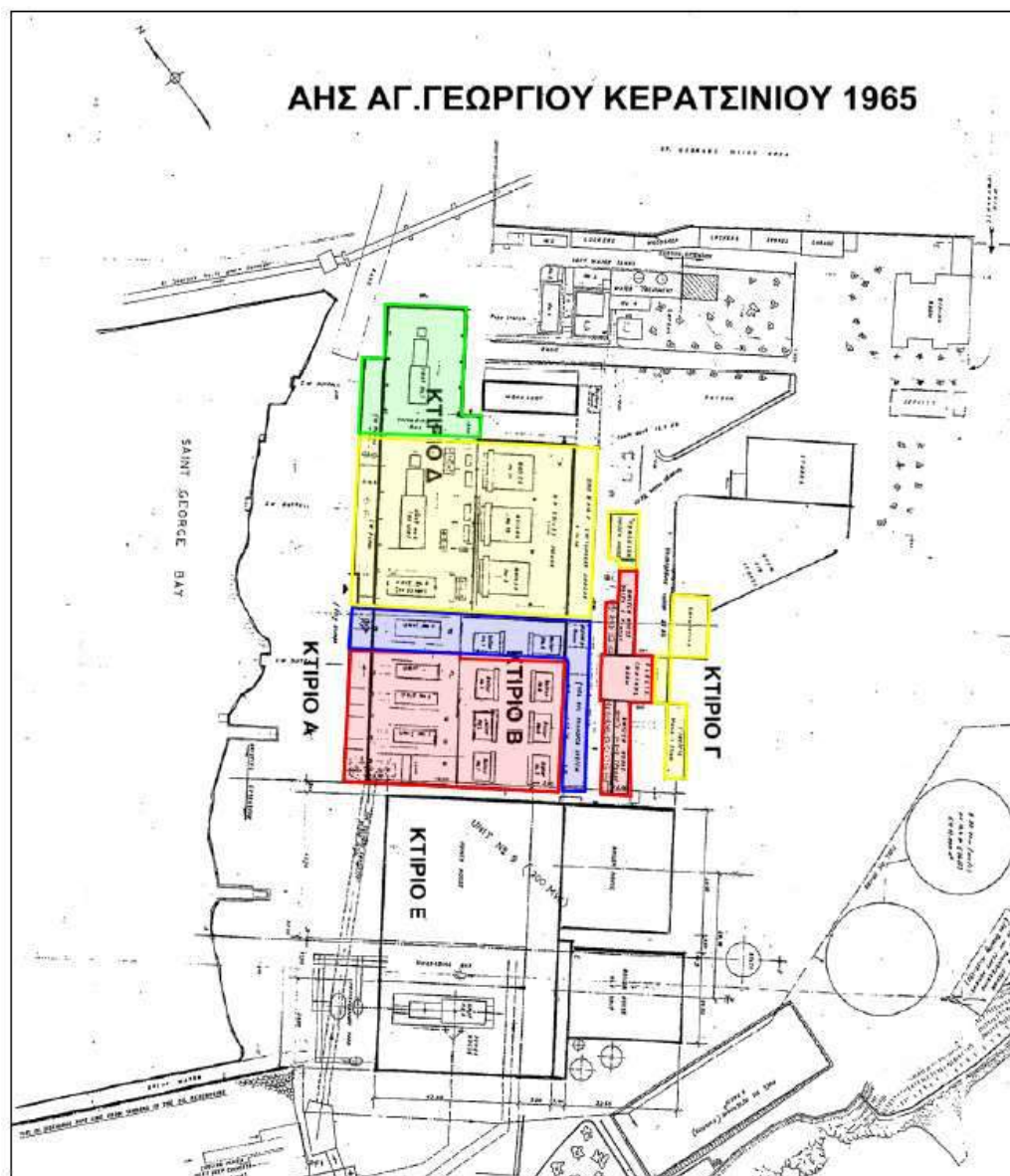
ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ-ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ-ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ-ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Ο ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου τοποθετήθηκε σε ένα μεγάλων διαστάσεων οικοπέδο εμβαδού 56.400τ.μ. κοντά στο λιμάνι του Πειραιά (Εικ. 4). Καταλυτικοί παράγοντες επιλογής του συγκεκριμένου χώρου ήταν η γειτνίαση του οικοπέδου με ακατοίκητη περιοχή, προς αποφυγή της όχλησης και η άμεση γειτνίαση με τη θάλασσα, ώστε να εξασφαλίζεται η εύκολη φόρτωση και εκφόρτωση των αναγκαίων πρώτων υλών και η άμεση χρήση του νερού για την ψύξη των μηχανών.

Εικ. 4. Αεροφωτογραφία του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου (1929). **Πηγή:** Φωτογραφικό αρχείο ΔΕΗ/Τα κτίρια των πρώτων ηλεκτρικών εταιρειών κατά την περίοδο 1889-1940/50: ιδρυτικοί παράγοντες και σχεδιασμός. Γ. Χειρχαντέρη.

Μετά την πρώτη Α΄ φάση κατασκευής του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού το 1925-1927, θα ακολουθήσουν άλλες τρεις κατασκευαστικές φάσεις (Β΄1938, Γ΄1955, Δ΄1965), οι οποίες πρόκειται κυρίως για επεκτάσεις του υφιστάμενου κτηριακού συγκροτήματος σύμφωνα με τις αυξανόμενες λειτουργικές ανάγκες της παραγωγής (Σχέδιο 1).

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Α' ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΦΑΣΗ: 1927-29
- Β' ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΦΑΣΗ: 1938
- Γ' ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΦΑΣΗ: 1955
- Δ' ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΦΑΣΗ: 1965

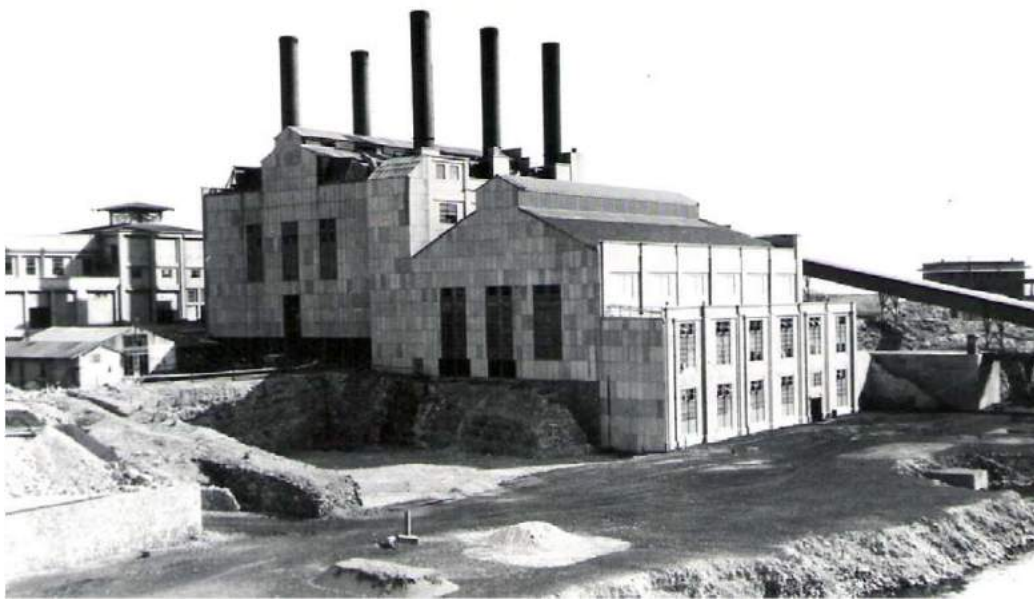
Σχέδιο 1. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου Κερατσινίου 1965. Όλες οι κατασκευαστικές φάσεις του σταθμού (1927-1965). **Πηγή:** Τα κτίρια των πρώτων ηλεκτρικών εταιρειών κατά την περίοδο 1889-1940/50: ιδρυτικοί παράγοντες και σχεδιασμός, Γ. Χειρханτέρη/Προσωπική ανασχεδίαση)

Ά κατασκευαστική φάση (1925-1927)

Συγκεκριμένα, στην Α' κατασκευαστική φάση, ανεγέρθηκαν τρία κτίρια (Εικ. 5). Το Κτήριο Α (μήκος 40,00μ.χ πλάτος 36,00μ.χ ύψος 24,00μ.) με χρήση μηχανοστασίου (3 μονάδες) και μια ισόγεια πτέρυγα γραφείων, το Κτήριο Β (μήκος 38,00μ.χ πλάτος 29,00μ.χ ύψος 31,00μ.) με χρήση λεβητοστασίου (6 λέβητες) και το Κτήριο Γ ως κτήριο ελέγχου διανομής. Το Κτήριο Α και το Κτήριο Β ακολουθούν παρόμοια κατασκευαστική λογική με κάποιες διαφοροποιήσεις. Για την επίτευξη του μεγάλου πλάτους χωρίς την παρεμβολή υποστυλωμάτων, αλλά και του μεγάλου ύψους, κατασκευάστηκαν και τα δύο από μεταλλικό σκελετό και πλήρωση από οπλισμένο σκυρόδεμα, σε σχέδια Άγγλων μελετητών. Η μεικτή αυτή κατασκευή ήταν πρωτοποριακή για την εποχή της και για τα ελληνικά δεδομένα. Η στέγη και στα δύο κτήρια, κατασκευάστηκε κι αυτή από μεταλλικά ζευκτά και επικαλύφθηκε από γαλλικά κεραμίδια, ενώ στην απόληξη εφαρμόστηκαν φεγγίτες για φωτισμό και αερισμό. Επίσης να σημειωθεί πως στο Κτήριο Β χαρακτηριστικό στοιχείο στη στέγη του ήταν οι έξι καμινάδες. Στις διαμήκεις όψεις τους δημιουργήθηκαν τρεις σειρές ανοιγμάτων με μεταλλικά κουφώματα με καΐτια και με διακοσμητικές ταινίες από μπετόν περιμετρικά του περιγράμματός τους, ενώ εφαρμόστηκαν και έξεργες παραστάδες στις εισόδους, δίνοντας νεοκλασικό ύφος στα κτήρια.

Το Κτήριο Γ αποτελείται από ένα τετράγωνο τριώροφο κτηριακό όγκο στην μέση, το οποίο καταλήγει σε στέγη με γαλλικά κεραμίδια και φεγγίτη, και εκατέρωθεν του αναπτύσσονται δύο στενόμακρες πτέρυγες με κάθετες επαναλαμβανόμενες παραστάδες και δώμα. Η κατασκευή είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Επίσης στην Ά κατασκευαστική φάση κατασκευάστηκαν ένα δίκτυο εσωτερικής σιδηροδρομικής διαδρομής για την μεταφορά των υλικών, εναέριοι μεταλλικοί ταινιόδρομοι από τη θάλασσα έως το λεβητοστάσιο, μια μεταλλική πλωτή εξέδρα και μια μεταλλική γέφυρα που να την συνδέει με το εργοστάσιο και τέλος ένας αγωγός από οπλισμένο σκυρόδεμα διαμέτρου 3,00μ. και μήκους 80,00μ., ο οποίος μετέφερε το νερό από τη θάλασσα στο μηχανοστάσιο. Να σημειωθεί πως για την κατασκευή του αγωγού έγινε για πρώτη φορά η χρήση της καινοτομίας του προκατασκευασμένου σκυροδέματος.

Εικ. 5. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου Κερατσινίου (1930). **Πηγή:** Φωτογραφικό αρχείο ΔΕΗ/Τα κτίρια των πρώτων ηλεκτρικών εταιρειών κατά την περίοδο 1889-1940/50: ιδρυτικοί παράγοντες και σχεδιασμός. Γ. Χειρχαντέρη.

Β' κατασκευαστική φάση (1938)

Το 1938 επιμηκύνθηκαν τα Κτήρια Α και Β κατά 10,00μ. με αφορμή την προσθήκη της τέταρτης μονάδας παραγωγής στο χώρο του μηχανοστασίου και των δύο λεβήτων στον χώρο του λεβητοστασίου, ακολουθώντας την ίδια κατασκευαστική λογική με την Α' φάση, καθώς και το ίδιο αρχιτεκτονικό ύφος. Ο αριθμός των καμινάδων είναι πλέον οχτώ (Εικ. 6).

Εικ. 6. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου Κερατσινίου (1938). **Πηγή:** Φωτογραφικό αρχείο ΔΕΗ/Τα κτίρια των πρώτων ηλεκτρικών εταιρειών κατά την περίοδο 1889-1940/50: ιδρυτικοί παράγοντες και σχεδιασμός. Γ. Χειρχαντέρη.

Γ' κατασκευαστική φάση (1955)

Το 1955 κατασκευάστηκε το Κτήριο Δ για να στεγαστούν οι νέες μονάδες παραγωγής 5 και 6 και οι τρεις λέβητες. Το Κτήριο Δ προσαρτάται στα Κτήρια Α και Β, αλλά ακολουθεί διαφορετική κατασκευαστική λογική και αρχιτεκτονικό ύφος. Συγκεκριμένα, κατασκευάστηκε εξολοκλήρου από οπλισμένο σκυρόδεμα, όπως και η οροφή του, όπου εφαρμόζονται μικρά επαναλαμβανόμενα αίθρια. Επίσης στις όψεις διανοίγονται μακρόστενα παράθυρα. Έτσι το Κτήριο Δ αποκτά ένα χαρακτήρα μοντέρνου βιομηχανικού κτηρίου. Τέλος το Κτήριο Β πλαισιώνεται από μια ισόγεια πτέρυγα και το Κτήριο Γ επεκτείνεται σε μήκος, ενώ διατηρούνται τα αρχικά αρχιτεκτονικά μορφολογικά στοιχεία των όψεων (Εικ. 7, 8).

Εικ. 7, 8. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου Κερατσινίου (1957). **Πηγή:** Φωτογραφικό αρχείο ΔΕΗ/Τα κτίρια των πρώτων ηλεκτρικών εταιρειών κατά την περίοδο 1889-1940/50: ιδρυτικοί παράγοντες και σχεδιασμός. Γ. Χειρχαντέρη.

Δ' κατασκευαστική φάση (1965)

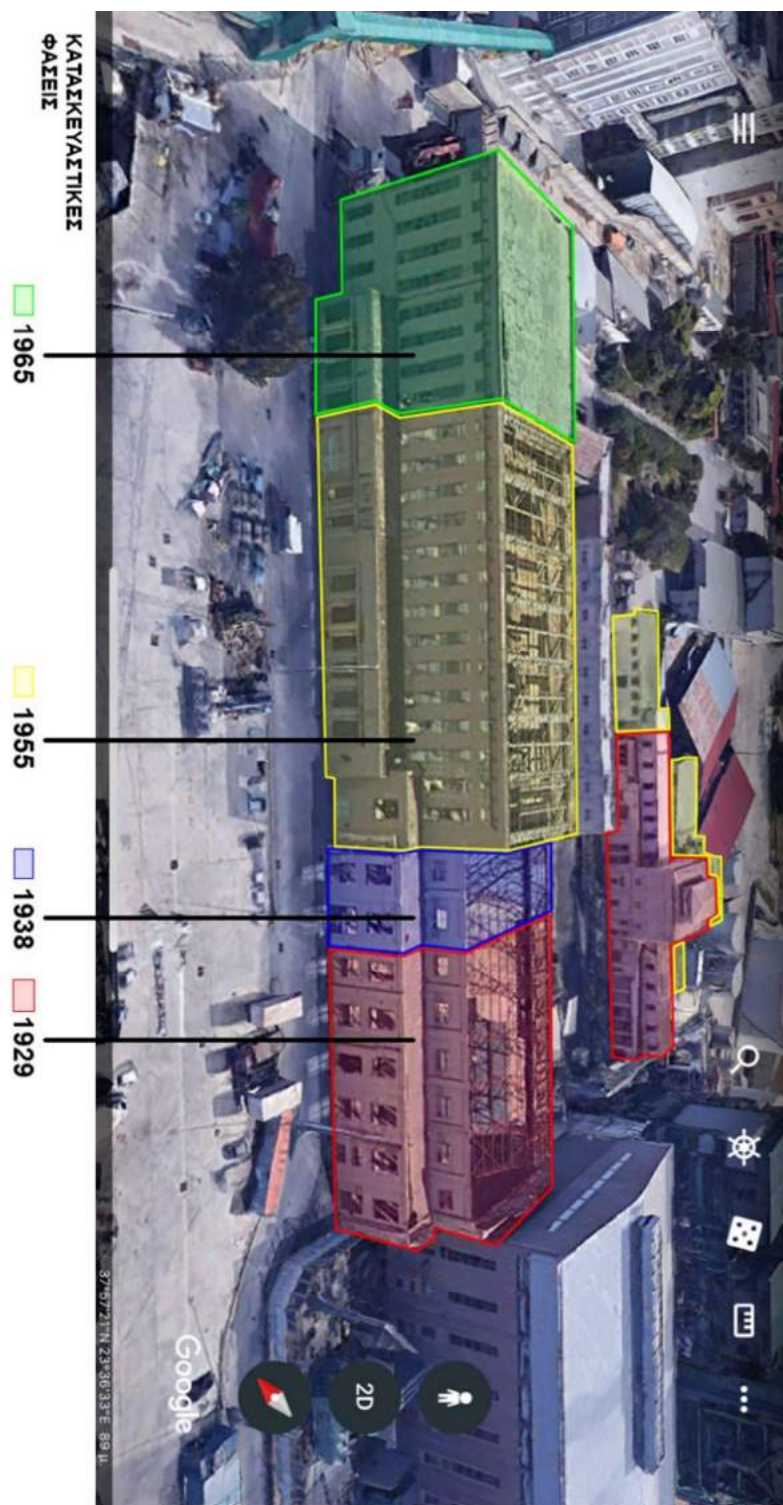
Το 1965 επεκτείνεται το Κτήριο Δ με αφορμή την προσθήκη της έβδομης μονάδας παραγωγής (Εικ. 9, 10).

Εικ. 9, 10. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου. Εσωτερική άποψη μηχανοστασίου (1967). **Πηγή:** Φωτογραφικό αρχείο ΔΕΗ/Τα κτίρια των πρώτων ηλεκτρικών εταιρειών κατά την περίοδο 1889-1940/50: ιδρυτικοί παράγοντες και σχεδιασμός. Γ. Χειρχαντέρη.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΗΡΥΞΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Το κτηριακό συγκρότημα του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου είναι ένα από τα καλύτερα δείγματα εφαρμοσμένης βιομηχανικής αρχιτεκτονικής σε κτίρια κοινής ωφέλειας στον ελλαδικό χώρο. Η τυπολογία του καθορίζεται από τον μηχανολογικό εξοπλισμό που στεγάζει και την λειτουργική διάρθρωση των όγκων του, σχηματίζοντας επιμήκεις ορθογωνικές κατόψεις εν σειρά και μεγάλα ύψη. Μορφολογικά, ο ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου ανήκει στα βιομηχανικά κτήρια με κλασικιστικές επιρροές, κυρίως στις προσόψεις του, αλλά και στις σχεδιαστικές αρχές που ακολουθεί, όπως αυτή της συμμετρίας. Οι επιρροές του νεοκλασικισμού εντοπίζονται στα κτήρια που έχουν κατασκευαστεί μέχρι και τη Β΄ κατασκευαστική φάση (1925-1938), ενώ από τη Γ΄ κατασκευαστική φάση (1955) και έπειτα τα κτήρια ακολουθούν μορφολογικά λιτές γραμμές, όπως και ο διάκοσμος των όψεων, όπου καταλήγει στη σύνθεση κενών και πλήρων στοιχείων. Αξιοσημείωτο είναι ότι όλες οι κατασκευαστικές φάσεις του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου εναρμονίζονται σε ένα κτηριακό σύνολο πάνω στο οποίο καταγράφεται η εξέλιξη της βιομηχανικής αρχιτεκτονικής και των μεθόδων κατασκευής των βιομηχανικών χώρων (Εικ. 11).

Εικ. 11. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου. Πανοραμική άποψη του σταθμού σήμερα. Σημειώνονται όλες οι κατασκευαστικές του φάσεις (1927-1965). **Πηγή:** Google Earth. Προσωπική σχεδίαση.

Ο τρόπος κατασκευής του ατμοηλεκτρικού σταθμού Αγ. Γεωργίου, διακρίνεται από καινοτομίες για την εποχή του, καθώς γίνεται εφαρμογή για πρώτη φορά μεικτής κατασκευής μεταλλικού σκελετού και πλήρωσης από οπλισμένο σκυρόδεμα, σε σχέδια Άγγλων μελετητών και η χρήση προκατασκευασμένου σκυροδέματος στην Ελλάδα. Επίσης, χαρακτηριστικό στοιχείο του σταθμού είναι οι πολλές καμινάδες, το οποίο απαντάται σε σταθμούς του εξωτερικού, αλλά στην Ελλάδα είναι το μοναδικό τέτοιο δείγμα. Συνεπώς ο ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου ήταν ο μοναδικός που δημιουργήθηκε σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα κατασκευής και λειτουργίας των ατμοηλεκτρικών σταθμών στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και αποτελούσε μια μνημειακή κατασκευή για τα ελληνικά δεδομένα. Παραπέμπουμε σε αντίστοιχα κτήρια του Ηνωμένου Βασιλείου όπως ο ηλεκτρικός σταθμός του Battersea Power Station (ο οποίος κατασκευάστηκε την περίοδο 1929–55) (Εικ.12, 13) και το Bankside Power Station όπου σήμερα στεγάζεται το περίφημο μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Tate Modern (1891-1945) και τα οποία βρίσκονται στους καταλόγους των παγκόσμιων μνημείων βιομηχανικής κληρονομιάς (Εικ.14, 15).

Εικ. 12,13. Battersea power station. Τότε και τώρα. **Πηγή:** Wikipedia και <https://www.macegroup.com/projects/battersea-power-station>

Εικ. 14,15. Bankside Power Station, το 1947 και σήμερα. **Πηγή:** <http://www.glias.org.uk/gliasepapers/bankside.html>

Σήμερα το κτηριακό συγκρότημα του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου έχει διατηρήσει σε μεγάλο μέρος τον κτηριακό του όγκο και τα εξωτερικά μορφολογικά στοιχεία, αν και εντοπίζεται έντονη φθορά και ερείπωση, κυρίως στο επίπεδο των στεγών, αλλά και εσωτερικά (Εικ. 16, 17, 18). Τη μεγαλύτερη φθορά έχει δεχθεί το Κτήριο Β του λεβητοστασίου, το οποίο έχει χάσει τη στέγη με τις εμβληματικές καμινάδες του άλλα και μεγάλο μέρος της ΝΑ όψης του. Ο ατμοηλεκτρικός σταθμός Αγ. Γεωργίου, λοιπόν, αποτελεί μοναδικό δείγμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, τεκμήριο της εξέλιξης της βιομηχανικής ιστορίας του Κερατσινίου, αλλά και της Ελλάδας, τοπόσημο για την περιοχή και σημαντικό σταθμό στην ιστορία του αντιστασιακού αγώνα την περίοδο της Γερμανικής Κατοχής, όταν στις 13 Οκτωβρίου το 1944 έλαβε χώρα η σημαντική «Μάχη της Ηλεκτρικής», όπως αναφέρθηκε στην ιστορική αναδρομή τον παρόντος κειμένου. Αναγκαία κρίνεται, λοιπόν η κήρυξη του σε ιστορικό διατηρητέο μνημείο, η διάσωσή του και η ανάδειξή του ως έναν χώρο μνήμης του βιομηχανικού παρελθόντος και της ιστορίας της Ελλάδας δίνοντας του νέες χρήσεις που απαντούν στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και ενδυναμώνουν την βιώσιμη ανάπτυξή της.

Εικ. 16. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου. ΒΔ όψη του σταθμού σήμερα. **Πηγή:** Προσωπικό αρχείο.

Εικ. 17. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου. ΒΔ όψη του Κτηρίου Α σήμερα. **Πηγή:** Προσωπικό αρχείο.

Εικ. 18. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου. ΒΔ όψη του Κτηρίου Δ σήμερα. **Πηγή:** Προσωπικό αρχείο.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τα παραπάνω προτείνεται η συντήρηση και η αποκατάσταση του κτηριακού συνόλου του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου, καθώς και η επανάχρησή του. Οι χρήσεις που προτείνονται να φιλοξενηθούν στον ατμοηλεκτρικό σταθμό συνάδουν με την ιστορία του χώρου αναδεικνύοντας τον ως τόπο ιστορικής μνήμης, ενώ παράλληλα τον επανασυστήνουν στο σήμερα.

Συγκεκριμένα, το Κτήριο Α μετατρέπεται σε εκθεσιακό χώρο της ιστορίας και της λειτουργίας του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου, ενώ ξεχωριστή μνεία θα γίνεται στην «Μάχη της Ηλεκτρικής» όπου θα παρουσιάζεται όλη η δράση του αντιστασιακού αγώνα στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, ο χώρος του Κτηρίου Β, θα χρησιμοποιηθεί ως υπαίθριος χώρος εκδηλώσεων και ανοιχτών περιοδικών εκθέσεων, ενώ προτείνεται να ανακτηθεί η παρουσία των 8 καμινάδων ως χαρακτηριστικό σύμβολο του σταθμού. Επίσης, το Κτήριο Δ, προτείνεται να μετατραπεί σε Σύγχρονο Τεχνολογικό Κέντρο Εκπαίδευσης, δομή η οποία θα εισάγει παιδιά και ενήλικες στις νέες τεχνολογίες και στην τεχνογνωσία των θετικών επιστημών. Διαδίκτυο, αστροφυσική, ρομποτική, φυσική, χημεία, κινηματογράφος με διαδραστικά παιχνίδια και πειράματα είναι κάποιες από τις κατευθύνσεις εκπαίδευσης που θα μπορούν να επιλέξουν οι χρήστες του χώρου, ενδυναμώνοντας την εξωστρέφεια των ακαδημαϊκών επιστημών στην κοινωνία και δίνοντας τα ερεθίσματα και την τεχνογνωσία προς δημιουργία νέων καινοτόμων τεχνολογιών (βλέπε: NEMO Science Museum) (Εικ. 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).

Εικ. 19. NEMO Science Museum **Πηγή:** https://www.culturalheritageonline.com/location-96_NEMO-Science-Museum.php

Εικ. 20. NEMO Science Museum **Πηγή:** https://www.culturalheritageonline.com/location-96_NEMO-Science-Museum.php

Εικ. 21. Πρότυπο Κέντρο Τεχνολογίας στο εξωτερικό.

Εικ. 22. Πρότυπο Κέντρο Τεχνολογίας στο εξωτερικό.

Εικ. 23. Δράσεις σε Τεχνολογικό Κέντρο Εκπαίδευσης.

Εικ. 24. Δράσεις σε Τεχνολογικό Κέντρο Εκπαίδευσης.

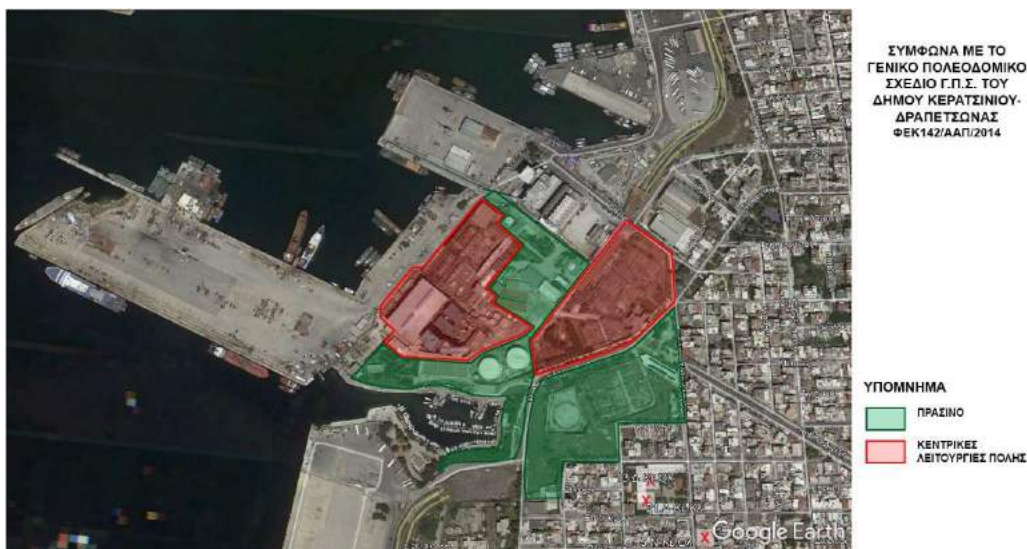

Εικ. 25. Δράσεις σε Τεχνολογικό Κέντρο Εκπαίδευσης.

Εικ. 26. Δράσεις σε Τεχνολογικό Κέντρο Εκπαίδευσης.

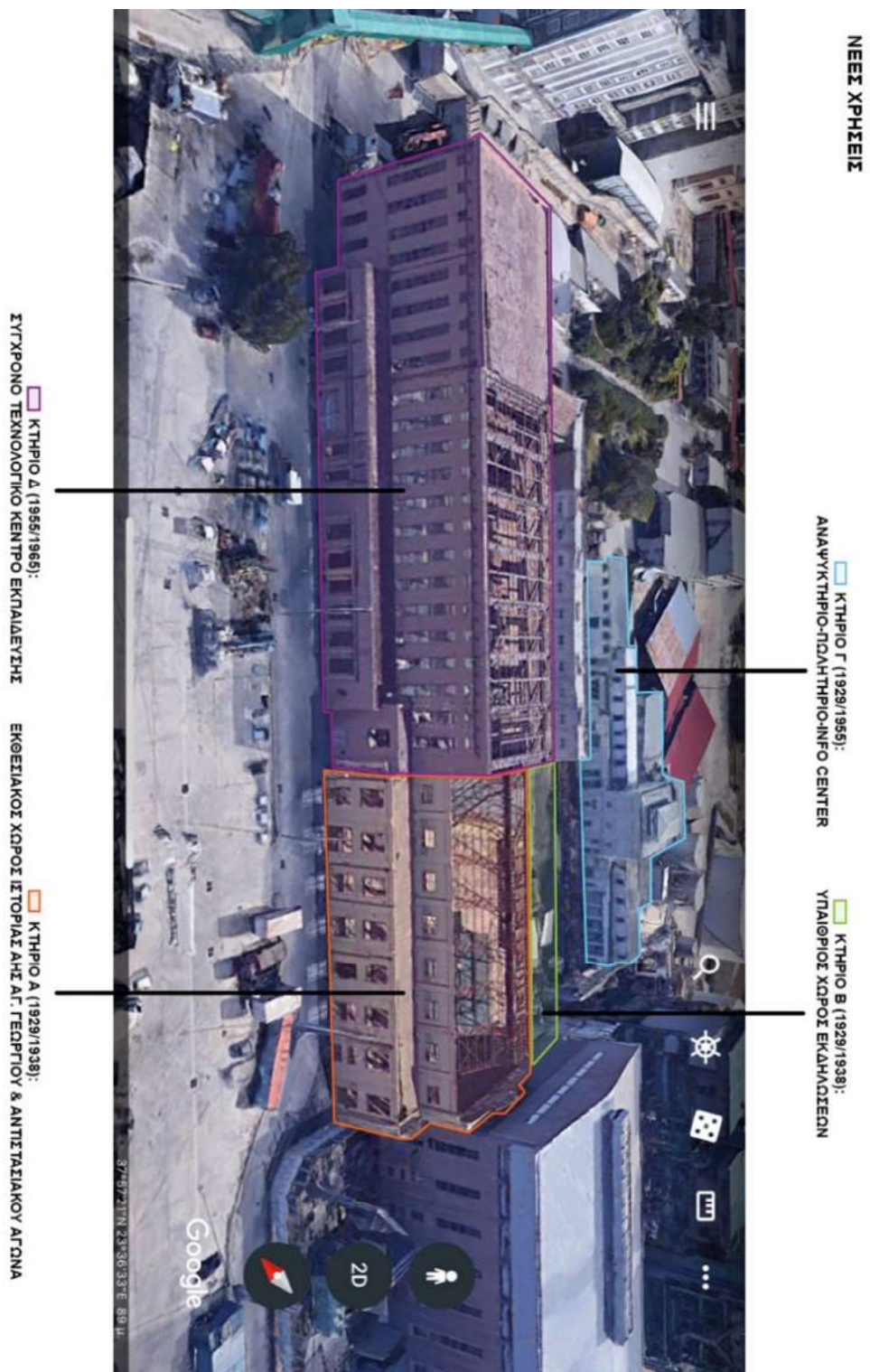
Το Κτήριο Γ προτείνεται να στεγάσει λειτουργίες, όπως αυτές του αναψυκτήριου, του εκθετηρίου-πωλητηρίου, του κέντρου πληροφοριών (info center), γραφείων διοίκησης και λοιπών βοηθητικών χώρων. Τέλος, σύμφωνα με την τροποποίηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου το 2014 (Εικ. 27) ο ευρύτερος περιβάλλοντας χώρος του ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου είναι χαρακτηρισμένος πράσινο, παράμετρος η οποία θα ενταχθεί στον σχεδιασμό του και θα συντελέσει στην ανάδειξη της συνολικής ανάπλασης του διατηρητέου μνημείου.

Εικ. 27. Χρήσεις σύμφωνα με το ΓΠΣ του Δήμου Κερατσινίου- Δραπετσώνας (2014).

Πηγή: Google Earth. Προσωπική σχεδίαση.

Συνεπώς, οι χρήσεις που επιλέγονται να στεγαστούν στο κτηριακό συγκρότημα του Ατμοηλεκτρικού σταθμού του Αγ. Γεωργίου αφορούν στον πολιτισμό και στην εκπαίδευση. Ο ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου, σύμφωνα με την πρόταση, θα λειτουργεί ως φορέας μνήμης της ιστορίας του εξηλεκτρισμού της πρωτεύουσας, της βιομηχανίας, αλλά και του αντιστασιακού αγώνα στην Ελλάδα της Κατοχής, και παράλληλα θα αποτελέσει για ακόμη μια φορά στην ιστορία του μια κινητήριος δύναμη για την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών και επιστημών μέσα από το Σύγχρονο Τεχνολογικό Κέντρο Εκπαίδευσης (Εικ. 28), ένα μοναδικό κέντρο σε όλη την Ελλάδα με ιδιαίτερη σημασία για το Κερατσίνι.

Εικ. 28. ΑΗΣ Αγ. Γεωργίου. Πανοραμική άποψη του σταθμού σήμερα. Σημειώνονται οι νέες χρήσεις. **Πηγή:** Google Earth. Προσωπική σχεδίαση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Λάββας Γεώργιος, «19ος – 20ος αιώνας. Σύντομη ιστορία της Αρχιτεκτονικής», (Επιμέλεια Έκδοσης Παν. Τσολάκης), Θεσσαλονίκη, 1986

Παντελάκης Νικ., «Ο εξηλεκτρισμός της Ελλάδας: Από την ιδιωτική πρωτοβουλία στο κρατικό μονοπώλιο», Αθήνα, 1991

Χειρχαντέρη Γεωργία, «Τα Κτίρια των Πρώτων Ηλεκτρικών Εταιρειών κατά την Περίοδο 1889-1940/50. Ιδρυτικοί Παράγοντες και Σχεδιασμός», Διδακτορική Διατριβή, Αθήνα, 2014.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«Βιομηχανικά κτίρια. Ιστορία, Επανάχρηση, Σχεδιασμός.», Αρχιτεκτονικά θέματα, Τεύχος 25/1991, σελ. 55-87

ΔΙΑΔΥΚΤΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

<https://hdoisto.gr/>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%AC%CF%87%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82%CE%97%CE%BB%CE%B5%CE%BA%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82

<https://www.mixanitouxronou.gr/i-krisimi-machi-tis-ilektrikis-sto-keratsini-pou-empodise-tou-germanous-na-vithisoun-sto-skotadi-tin-attiki-enopli-tou-elas-kokkinias-me-tin-voithia-stratioton-ke-katikon-trepoun-se-figi-tous-sampote/>

<https://energypress.gr/news/afieroma-72-hronia-apo-ti-mahi-tis-ilektrikis-i-dei-tima-ti-megali-istoriki-epeteio>

<https://mlp-blo-g-spot.blogspot.com/2017/01/ahsagiougewrgiou.html>

https://vida-omada.blogspot.com/2017/10/blog-post_22.html

<http://elladitsamas.blogspot.com/2018/04/2018.html>

https://www.youtube.com/watch?v=gxbSO-jL_sA

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Τ.Υ.

**ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**